عنوان مقاله (EP.1699):

تأثیر آموزش انتقال خون مبتنی بر یادگیری خرد بر رضایت از یادگیری بالینی، اعتماد به نفس و فرسودگی تحصیلی در میان دانشجویان پرستاری

نویسندگان:

۱. مهدی امینی زاده ، دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران. نویسنده مسئول: m.amini1015@gmail.com

۲. رقیه مهدی پور رابری، دانشیار پرستاری، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.

۳. فاطمه سلطانی نژاد، کارشناسی پرستاری، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران.

مقدمه و هدف

- توسعه راهکارهای جدید در آموزش رشته های بالینی مانند پرستاری با هدف تربیت پرستاران توانمند به منظور ارتقاء مراقبت های سلامتی برای افراد جامعه بسیار اهمیت دارد. انتقال خون توسط پرستار یک درمان رایج پزشکی است، اما دانشجویان پرستاری اغلب از شرکت و مشاهده تزریق فراورده های خونی در طول کارآموزی بالینی محروم می‌شوند.

- لذا این مطالعه با هدف ارزیابی اثربخشی آموزش به روش یادگیری خرد بر رضایت از یادگیری بالینی، اعتماد به نفس و فرسودگی تحصیلی دانشجویان پرستاری در زمینه انتقال خون انجام شد.

روش کار

- **طرح:** مطالعه مداخله‌ای تصادفی، پیش آزمون- پس آزمون با دو گروه ، ۶۷ دانشجوی کارآموز پرستاری در نیم‌سال هشتم دانشگاه علوم پزشکی کرمان انجام شد.
- **مداخله:** اجرای آموزش روتین به همراه یادگیری خرد مبتنی بر موبایل با تمرکز بر محتوای آموزشی انتقال خون بود که طی یک دوره سه‌هفته‌ای ارائه گردید.
- **محتوای آموزشی:** در قالب شش ویدئوی آموزشی کوتاه، سه انیمیشن مختصر، تصاویر متنوع، سه پاورپوینت صوتی، متن همراه با شش پادکست و اجرای دو سناریو شبیه سازی شده در محیط آزمایشگاه بالینی برای دانشجویان گروه مداخله
- **سرفصل محتوای آموزشی** : اهداف هموویژیلانس و شیوه‌های مستندسازی آن؛ آماده‌سازی و تزریق انواع فرآورده‌های خونی؛ مدیریت زنجیره سرد؛ آزمایش سازگاری پیش از انتقال خون؛ اقدامات پرستاری قبل، حین و پس از انتقال خون؛ عوارض احتمالی ناشی از انتقال خون و مداخلات مربوطه؛ و همچنین اندیکاسیون‌ها و موارد منع مصرف فرآورده‌های خونی.
- **کنترل:** مداخله مکمل آموزشی به روش یادگیری خرد برای گروه کنترل در طول مطالعه ارائه نشد. اجرای آموزش های روتین از جمله کارگاه هموویژیلانس با روش سخنرانی و پرسش و پاسخ
- **تحلیل:** مقایسه گروه مداخله و کنترل با آزمون‌های کای‌دو، آزمون دقیق فیشر، و آزمون t مستقل و تی زوجی با سطح معناداری ۰/۰۵.
- **ابزار جمع آوری داده ها:**

۱. پرسشنامه اطلاعات جمعیت‌شناختی و تجربه بالینی،

۲. پرسشنامه مقیاس رضایت و اعتماد به نفس دانشجویان (satisfaction and self-confidence in learning scale) (Ostovar et al., 2018)

۳. پرسشنامه فرسودگی تحصیلی Maslach (Kiani et al., 2020)

نتایج

- **تجربه بالینی:** بیش از ۸۰٪ دانشجویان هیچ تجربه قبلی در آموزش عملی مرتبط با انتقال خون نداشتند.

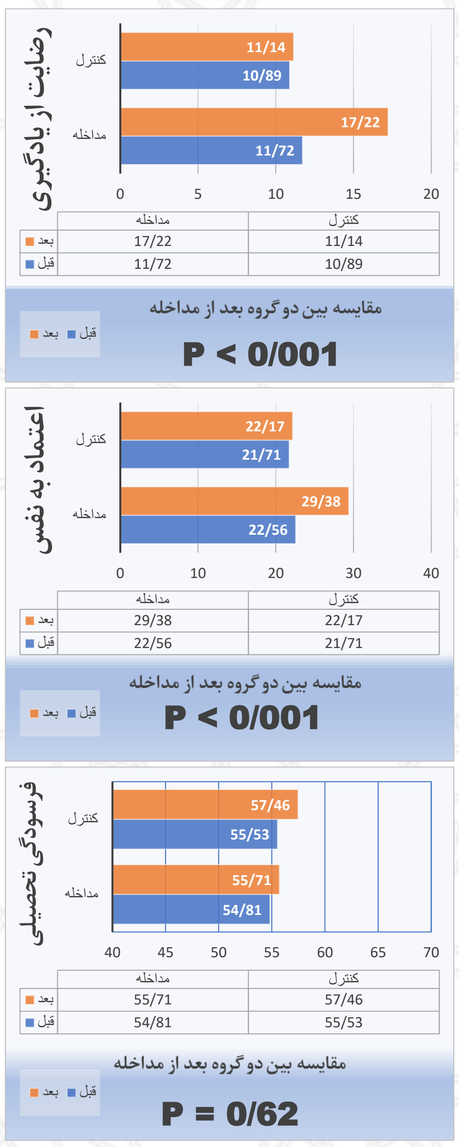
- **پیش از مداخله :** تفاوت معنادار بین گروه ها در هر سه متغیر رضایت از یادگیری بالینی ، اعتماد به نفس و فرسودگی تحصیلی وجود نداشت.

- **بعد از مداخله:**

۱. تفاوت معنادار بین دو گروه درپیامد رضایت از یادگیری بالینی گروه مداخله با تفاوت میانگین(۶/۰۴) بیشتر از گروه کنترل در پایان مداخله بود.

۲. تفاوت معنادار بین دو گروه درپیامد اعتماد به نفس گروه مداخله با تفاوت میانگین(۷/۲۱) بیشتر از گروه کنترل در پایان مداخله بود.

۳. تفاوت معنادار بین دو گروه در پیامد فرسودگی تحصیلی مشاهده نشد.



نتیجه گیری

- آموزش فرآیند انتقال خون باید به‌طور نظام‌مند در برنامه‌های درسی پرستاری گنجانده شود، با تأکید ویژه بر دوره‌های کارآموزی.
- مطالعه حاضر تأثیر مثبت آموزش فرآیند انتقال خون مبتنی بر یادگیری خرد - سناریو محور را بر رضایت و اعتماد به نفس دانشجویان پرستاری در محیط بالین برجسته می‌سازد.
- یادگیری خرد با ویژگی‌های انعطاف‌پذیری، عملی بودن و قابلیت مقیاس‌پذیری، به‌عنوان رویکرد آموزشی نویدبخش برای انتقال مؤثر مفاهیم اصلی در زمینه انتقال خون مطرح می‌شود.

محدودیت ها

۱. ارزیابی بر اساس گزارش‌های خوداظهاری انجام شد که ممکن است تحت تأثیر سوگیری قرار گیرد.

۲. مطالعه دوره پیگیری پس از مداخله را نداشت که بینش‌ها در مورد اثرات بلندمدت راهبرد آموزشی را محدود می‌سازد.

۳. احتمال انتقال محتوای یادگیری خرد از گروه آزمایش به گروه کنترل بود که ممکن است بر اعتبار درونی یافته‌ها تأثیر گذاشته باشد.

پیشنهادات

۱. ادغام محتوای خرد موبایلی و سناریوهای شبیه سازی در زمینه انتقال خون در طی کارآموزی پرستاری

۲. ارزیابی عینی مهارت انتقال خون و بررسی ماندگاری اثر در مطالعات بزرگ و چند مرکزی

۳. طراحی مداخلات اختصاصی برای کاهش فرسودگی تحصیلی و بررسی عوامل موثر بر آن

کد اخلاق : IR.KMU.REC.1402.331 کد مقاله: EP.1699